

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKiK W GDAŃSKU**

RGD.61- 14/11/MLM

Gdańsk, dnia 20 lipca 2011r.

DECYZJA NR RGD. 5/2011

I. Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko przedsiębiorcy Danucie Stelmaszyk, prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą „JUWENTUR-KOSZALIN” Biuro Turystyczno-Usługowe z siedzibą w Koszalinie

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

na podstawie art. 26 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zmianami) **uznaje się za praktykę** naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie tego przedsiębiorcy, polegające na stosowaniu we wzorcu umownym „**Ogólne Warunki Uczestnictwa**” następujących postanowień, o treści:

1. *„...Strony zgodnie określają jako właściwy miejscowo do rozpoznania ewentualnych sporów z Uczestnikami, właściwy rzeczowo Sąd w Koszalinie...”.*
2. *„Biuro nie ponosi odpowiedzialności w stosunku do Uczestnika ponad kwotę rzeczywistej szkody oraz nie odpowiada za szkody moralne”.*
3. *„Biuro nie odpowiada za odmowę wpuszczenia Uczestnika do Wielkiej Brytanii, ani jakiegokolwiek innego kraju, o ile taką decyzję podejmą odpowiedni urzędnicy imigracyjni. W takim przypadku Uczestnik zapewnia sobie powrót do miejsca zamieszkania na własny koszt, a Biuro nie zwraca wartości nie zrealizowanych świadczeń”.*
4. *„Biuro wyłącza odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu nieszczęśliwych wypadków, utraty zdrowia, czy bagażu w zakresie przekraczającym kwoty gwarantowane polisą PZU lub innego towarzystwa ubezpieczeniowego, z którym, Biuro zawarło umowę ubezpieczenia”.*
5. *„...Niewykorzystanie któregośkolwiek ze świadczeń przez Uczestnika nie upoważnia do żądania zwrotu zapłaconej kwoty...”.*
6. *„Zmiany kursów walut oraz cen transakcyjnych stanowiących podstawę kalkulacji ceny imprezy mogą spowodować wzrost ceny imprezy, nie wyższy jednak niż 10%. Wzrost ceny będzie skuteczny w stosunku do Uczestnika wyłącznie po doręczeniu*

80-824 GDAŃSK, UL. PODWALE PRZEDMIEJSKIE 30

TEL./FAX (058) 346-29-32, 346-29-33, 301-51-75

E-MAIL: GDANSK@UOKIK.GOV.PL

Uczestnikowi pisemnego zawiadomienia co najmniej 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy”.

uznanych za postanowienia niedozwolone i wpisanych do rejestru postanowień wzorców uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.), co stanowi naruszenie art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie [...] **i nakazuje się zaniechania stosowania tej praktyki.**

II. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nakłada się na przedsiębiorcę Danutę Stelmaszyk, prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą „JUWENTUR-KOSZALIN” Biuro Turystyczno-Usługowe z siedzibą w Koszalinie karę pieniężną w wysokości 3.211 zł (słownie: trzy tysiące dwieście jedenaście złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

III. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz na podstawie art. 264 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów obciąża się przedsiębiorcę Danutę Stelmaszyk, prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą „JUWENTUR-KOSZALIN” Biuro Turystyczno-Usługowe z siedzibą w Koszalinie, kosztami opisanego na wstępie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz zobowiązuje się tego przedsiębiorcę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w 7,50 zł (słownie: siedem złotych 50/100).

UZASADNIENIE

W trakcie przeprowadzonego, pod sygnaturą RGD. 405-40/10/MLM, postępowania wyjaśniającego Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej Prezesem Urzędu lub Prezesem UOKiK) uzyskał m.in. wzorzec umowny „**Ogólne Warunki Uczestnictwa**” stosowany przez przedsiębiorcę Danutę Stelmaszyk, prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą „JUWENTUR-KOSZALIN” Biuro Turystyczno-Usługowe z siedzibą w Koszalinie (zwana dalej JUWENTUR). Wyniki analizy treści warunków umownych, zawartych we wzorcu wskazują, że przedsiębiorca stosuje postanowienia, wpisane do rejestru postanowień wzorców uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (zwany dalej Rejestrem).

W związku z powyższym, postanowieniem nr 115 z dnia 16 maja 2011r. – wszczęte zostało, z urzędu, postępowanie w sprawie stosowania przez Danutę Stelmaszyk, prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą „JUWENTUR-KOSZALIN” Biuro Turystyczno-Usługowe z siedzibą w Koszalinie, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów poprzez stosowanie we wzorcu umownym „**Ogólne Warunki Uczestnictwa**” następujących postanowień, o treści:

- ✓ „...Strony zgodnie określają jako właściwy miejscowo do rozpoznania ewentualnych sporów z Uczestnikami, właściwy rzeczowo Sąd w Koszalinie...”.

- ✓ *„Biuro nie ponosi odpowiedzialności w stosunku do Uczestnika ponad kwotę rzeczywistej szkody oraz nie odpowiada za szkody moralne”.*
- ✓ *„Biuro nie odpowiada za odmowę wpuszczenia Uczestnika do Wielkiej Brytanii, ani jakiegokolwiek innego kraju, o ile taką decyzję podejmą odpowiedni urzędnicy imigracyjni. W takim przypadku Uczestnik zapewnia sobie powrót do miejsca zamieszkania na własny koszt, a Biuro nie zwraca wartości nie zrealizowanych świadczeń”.*
- ✓ *„Biuro wyłącza odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu nieszczęśliwych wypadków, utraty zdrowia, czy bagażu w zakresie przekraczającym kwoty gwarantowane polisą PZU lub innego towarzystwa ubezpieczeniowego, z którym, Biuro zawarło umowę ubezpieczenia”.*
- ✓ *„...Niewykorzystanie któregośkolwiek ze świadczeń przez Uczestnika nie upoważnia do żądania zwrotu zapłaconej kwoty...”.*
- ✓ *„Zmiany kursów walut oraz cen transakcyjnych stanowiących podstawę kalkulacji ceny imprezy mogą spowodować wzrost ceny imprezy, nie wyższy jednak niż 10%. Wzrost ceny będzie skuteczny w stosunku do Uczestnika wyłącznie po doręczeniu Uczestnikowi pisemnego zawiadomienia co najmniej 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy”.*

uznanych za postanowienia niedozwolone i wpisanych do rejestru postanowień wzorców uznanych za niedozwolone, co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie [...].

W toku postępowania Prezes Urzędu, postanowieniem nr 116 z dnia 16 maja 2011r., zaliczył w poczet dowodów część materiałów stanowiących akta sprawy prowadzonej pod sygnaturą RGD. 405-40/10/MLM, tj.: pismo przedsiębiorcy z dnia 3 stycznia 2011r., z załącznikami.

Odnosząc się do zarzutów postawionych w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania, przedsiębiorca, pismem z dnia 15 czerwca 2011r. wskazał, m.in. co następuje:

1. *Wskazanie Sądu rzeczowo właściwego w Koszalinie jest skierowane do klientów mających miejsce zamieszkania czy siedzibę w regionie miejscowo właściwego Sądu w Koszalinie. Prowadzona przeze mnie działalność gospodarcza w zakresie świadczenia usług turystycznych jest skierowana przede wszystkim do osób z regionu koszalińskiego, bowiem moja działalność jest zarejestrowana w Urzędzie Miejski w Koszalinie i posiadam biuro usług turystycznych tylko w Koszalinie. Przedsiębiorca dodatkowo wskazał, że w przypadku sporów z konsumentami spoza Koszalina sprawy rozpatrywane są przez sądy właściwe ze względu siedzibę pozwanego.*
2. *W stosunku do szkód moralnych zobowiązuję się do usunięcia niniejszego zapisu z Ogólnych Warunków Uczestnictwa w terminie 30 dni, licząc od dnia 15 czerwca 2011r.*
3. *W stosunku do trzeciego z postanowień, zakwestionowanych przez Prezesa Urzędu, przedsiębiorca wskazał, że chodzi o bardzo wyjątkowe sytuacje i jest to podyktowane i związane z decyzją właściwego organu państwa. Biuro Podróży JUWENTUR nie może ponosić szkody w związku z działaniem niezgodnym z prawem przez uczestnika np. przemyt narkotyków.*

4. Ponadto przedsiębiorca poinformował, że *w przypadku zastrzeżeń przez osobę mającą zamiar zawrzeć umowę co do wysokości ubezpieczenia, kwota wysokości ubezpieczenia jest ustalana indywidualnie.*
5. Przedsiębiorca uznał, również, że zapis dotyczący zmiany ceny imprezy jest zgodny z przepisami ustawy o usługach turystycznych.

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

Danuta Stelmaszyk, prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą JUWENTUR-KOSZALIN Biuro Turystyczno-Usługowe z siedzibą w Koszalinie. Przedsiębiorca został wpisany do prowadzonej przez Prezydenta Miasta Koszalina ewidencji działalności gospodarczej pod numerem 17259. Ponadto Danuta Stelmaszyk zarejestrowana jest w Rejestrze Organizatorów i Pośredników Turystycznych Województwa Zachodniopomorskiego pod numerem 0050/04. W zakresie działania przedsiębiorcy jest organizowanie imprez turystycznych oraz pośredniczenie na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych. W kontaktach z klientami przedsiębiorca posługuje się projektami umów, które następnie konsumenci podpisują chcąc skorzystać z usług /oferty/ tego przedsiębiorcy. Projekty umów przedstawiane konsumentom, przygotowane z góry przed zawarciem umowy, zawierają gotowe jednolite postanowienia, wpisywane następnie do konkretnych umów podpisywanych z klientami, stanowiąc tym samym wzorzec umowy w rozumieniu art. 384 § 1 k.c.

Stosowany przez przedsiębiorcę, wzorzec umowy pod nazwą „**Ogólne Warunki Uczestnictwa**” zawiera między innymi następujące postanowienia:

- ✓ „...*Strony zgodnie określają jako właściwy miejscowo do rozpoznania ewentualnych sporów z Uczestnikami, właściwy rzeczowo Sąd w Koszalinie...*”.
- ✓ „*Biuro nie ponosi odpowiedzialności w stosunku do Uczestnika ponad kwotę rzeczywistej szkody oraz nie odpowiada za szkody moralne*”.
- ✓ „*Biuro nie odpowiada za odmowę wpuszczenia Uczestnika do Wielkiej Brytanii, ani jakiegokolwiek innego kraju, o ile taką decyzję podejmą odpowiedni urzędnicy imigracyjni. W takim przypadku Uczestnik zapewnia sobie powrót do miejsca zamieszkania na własny koszt, a Biuro nie zwraca wartości nie zrealizowanych świadczeń*”.
- ✓ „*Biuro wyłącza odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu nieszczęśliwych wypadków, utraty zdrowia, czy bagażu w zakresie przekraczającym kwoty gwarantowane polisą PZU lub innego towarzystwa ubezpieczeniowego, z którym, Biuro zawarło umowę ubezpieczenia*”.
- ✓ „...*Niewykorzystanie któregośkolwiek ze świadczeń przez Uczestnika nie upoważnia do żądania zwrotu zapłaconej kwoty...*”.
- ✓ „*Zmiany kursów walut oraz cen transakcyjnych stanowiących podstawę kalkulacji ceny imprezy mogą spowodować wzrost ceny imprezy, nie wyższy jednak niż 10%. Wzrost ceny będzie skuteczny w stosunku do Uczestnika wyłącznie po doręczeniu Uczestnikowi pisemnego zawiadomienia co najmniej 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy*”.

W prowadzonym przez Prezesa Urzędu rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone zamieszczono następujące klauzule:

- pod nr **181**, o treści: *Almatur nie ponosi odpowiedzialności w stosunku do Uczestników ponad kwotę rzeczywistej szkody, ogranicza ją do dwukrotności ceny imprezy turystycznej oraz nie odpowiada za szkody moralne.*
- pod nr **1698**, o treści: *W przypadku, gdy Studentowi zostanie odmówione przez służby graniczne prawo wjazdu na teren USA, Studentowi nie przysługuje zwrot opłaty za program.*
- pod nr **1009**, o treści: *W przypadku gdy uczestnik nie stawia się na miejsce zbiórki w wyznaczonym terminie i miejscu lub gdy zrezygnuje z imprezy w trakcie jej trwania, nie przysługuje mu zwrot kosztów podróży lub należności za niewykorzystane świadczenia.*
- pod nr **1042**, o treści: *Organizator nie dokonuje zwrotu świadczeń, które nie zostały wykorzystane w pełni z przyczyn leżących po stronie uczestnika np. skrócenie pobytu, rezygnacja z części lub całości programu, spóźnienie na miejsce zbiórki itp.*
- pod nr **1087**, o treści: *Biuro wyłącza odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu nieszczęśliwych wypadków, utraty zdrowia czy bagażu w zakresie przekraczającym kwoty gwarantowane polisą generalną Signal Iduna lub innego towarzystwa ubezpieczeniowego, z którym Biuro zawarło umowy ubezpieczenia.*
- pod nr **1085**, o treści: *Zmiany kursów walut oraz cen transakcyjnych stanowiących podstawy kalkulacji ceny imprez mogą spowodować wzrost ceny imprezy, nie wyższy jednak niż 10%. Wzrost ceny imprezy będzie skuteczny wobec Uczestnika wyłącznie po doręczeniu Uczestnikowi pisemnego zawiadomienia co najmniej 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy.*
- pod nr **1299**, o treści: *Wszelkie spory wynikłe z realizacji umowy rozstrzygane będą przez sąd cywilny w Krakowie, bądź przez sąd miejsca wykonania umowy.*

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Możliwość rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uzależniona jest od uprzedniego stwierdzenia, czy zagrożony został w niej interes publicznoprawny. Jeżeli przesłanka taka nie występuje, Prezes Urzędu nie jest upoważniony do realizacji zasadniczego celu ustawy, którym, zgodnie z zapisem art. 1 ust. 1, jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.

W ocenie Prezesa UOKiK rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się i dotyczy ochrony interesu szerszej grupy konsumentów, którzy są lub mogą być klientami skarżonego przedsiębiorcy. Zbiorowe interesy konsumentów podlegają ochronie przed działaniami przedsiębiorców, które są sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami. Danuta Stelmaszyk jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zgodnie z którym, pod pojęciem tym rozumie się m.in. przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Ustawa z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2010r. Nr 220, poz. 1447) w art. 4 stanowi, m.in. że przedsię-

biorcą w rozumieniu ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

Skarżonemu przedsiębiorcy postawiono zarzut naruszenia art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Przepis art. 24 ust. 1 stanowi, że „*Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.*” Zgodnie z ust. 2 pkt 1 tego artykułu *Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego [...].*

Aby działania przedsiębiorcy mogły zostać uznane za sprzeczne z powołanym wyżej przepisem art. 24 ustawy antymonopolowej, należy wykazać, że spełniają one łącznie następujące przesłanki:

- ujawniają się w obrocie konsumenckim, a więc dotyczą relacji przedsiębiorca-konsument,
- stanowią działanie bezprawne,
- naruszają zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 4 pkt 12 ustawy o ochronie [...] i art. 22¹ Kodeksu cywilnego za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej nie związanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. W niniejszej sprawie fakt zawierania umów o usługi turystyczne z konsumentami pozostaje poza sporem, co przesądza o uznaniu, iż pierwsza z ww. przesłanek jest spełniona.

Co do drugiej przesłanki, tj. bezprawności, rozumianej jako działanie sprzeczne z przepisami prawa podnieść należy, iż przedsiębiorcy postawiony został zarzut naruszenia art. 24 ust 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegający na stosowaniu w umowach zawieranych z konsumentami postanowień wzorca umowy, które zostały wpisane do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego. Zakaz stosowania postanowień wpisanych do Rejestru dotyczy nie tylko tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu zapadł wyrok w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, lecz również innych przedsiębiorców. Art. 479⁴³ K.p.c. rozszerza prawomocność wyroku wydanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na osoby trzecie, tj. innych przedsiębiorców. Skutek tzw. prawomocności rozszerzonej następuje od chwili wpisania wzorca umowy do Rejestru, prowadzonego przez Prezesa Urzędu. Konsekwencją umieszczenia postanowienia umownego w Rejestrze jest to, że posłużenie się nim będzie miało skutek wprowadzenia do umowy elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego.

Wpis do Rejestru niedozwolonych postanowień umownych oznacza, że od tego momentu stosowanie takiej klauzuli jest zakazane we wszystkich wzorcach umownych. Powyższe stanowisko Prezesa Urzędu zgodne jest z orzecznictwem Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06) stwierdził, iż „... *stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów (...)*”. W uzasadnieniu do powyższej uchwały Sąd uznał m.in., że „(...) *praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów art. 23a u.o.k.ik. obejmuje również*

przypadki wprowadzania jedynie zmian kosmetycznych polegających na przestawieniu wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej, co wpisana do rejestru (...). Przyjęta powyżej rozszerzająca wykładnia art. 23a u.o.k.ik. znajduje również uzasadnienie w dyrektywach 93/13 oraz 98/27 a także orzecznictwie ETS dotyczącym zasady efektywności (...)".

Nie jest zatem konieczna dokładna oraz literalna identyczność klauzuli wpisanej do Rejestru i klauzuli z nią porównywanej. Stąd też niedozwolone będą również postanowienia umów, mieszczące się w hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru, której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści tak samo godzi w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej, co wpisana do Rejestru.

W ocenie Prezesa Urzędu zakwestionowane w niniejszym postępowaniu, postanowienia wzorców umownych o nazwie „**Ogólne Warunki Uczestnictwa**” stosowanych przez JUWENTUR są tożsame z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnymi wyrokami Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanymi do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, pod pozycjami np.: **1299; 181; 1698, 1009 i 1042; 1087; 1042; 1085**.

Po **pierwsze**, postanowienie, o treści: *...Strony zgodnie określają jako właściwy miejsce wo do rozpoznania ewentualnych sporów z Uczestnikami, właściwy rzeczowo Sąd w Koszalinie...*, uznać należy, za tożsame z klauzulą umieszczoną w Rejestrze pod pozycją **1299**.

Wyrokiem z dnia 29 listopada 2007r. (sygn. akt XVII AmC 211/07) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów SOKiK uznał za niedozwolone postanowienie, wpisane w Rejestrze pod poz. 1299, o treści: *Wszelkie spory wynikłe z realizacji umowy rozstrzygane będą przez sąd cywilny w Krakowie, bądź przez sąd miejsca wykonania umowy*. Wyniki analizy porównawczej postanowienia zawartego we wzorcu stosowanym przez przedsiębiorcę z klauzulą umieszczoną w Rejestrze, pozwalają na stwierdzenie, że - pomimo braku identyczności literalnej – stosowanie jego wywołuje tożsame skutki, bowiem w przypadku powstania sporu na tle wykonywania umowy, zapisy te bezprawnie narzucają konsumentom właściwość miejscową sądu i ograniczają ich prawa do wytoczenia powództwa, wynikające z przepisów K.p.c. o właściwości ogólnej i przemiennej.

Zgodnie z ustawą z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 269 ze zm.) mówiąc o właściwości miejscowej, można wyróżnić właściwość: ogólną, przemiennej i wyłączną. Zasadę w zakresie właściwości miejscowej określa art. 27 § 1 K.p.c. stanowiąc, że „*Powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania*”. Właściwość wyłączna dotyczy powództw związanych m.in. prawem rzeczowym na nieruchomości, dziedziczeniem, stosunkami pomiędzy rodzicami i dziećmi. Przepisy dotyczące właściwości przemiennej przewidują możliwość wytoczenia powództwa o ustalenie istnienia umowy, jej wykonania, rozwiązania lub unieważnienia, jak też o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, przed sądem właściwym dla miejsca jej wykonania. W razie wątpliwości, miejsce to powinno być stwierdzone dokumentem. Przepisy art. 31 i nast. K.p.c. umożliwiają powodowi dokonanie wyboru pomiędzy sądem właściwości ogólnej, a innym sądem ozna-

czonym w tych przepisach, w zależności od tego, który sąd jest dla niego dogodniejszy.¹ Nie jest zatem dopuszczalne narzucenie właściwości przemiennej przez jedną ze stron stosunku prawnego/umowy, a jedynie następczy jej wybór w chwili powstania roszczenia wynikającego z umowy. Artykuł 46 K.p.c. przewiduje możliwość zawarcia tzw. umowy prorogacyjnej, polegającej na tym, że strony mogą umówić się na piśmie o poddanie sądowi pierwszej instancji, który według ustawy nie jest miejscowo właściwy, sporu już wynikłego lub sporów mogących wyniknąć w przyszłości z oznaczonego stosunku prawnego. Sąd ten, jeżeli strony nie postanowiły inaczej, będzie wówczas sądem wyłącznie właściwym. W świetle przytoczonego przepisu możliwe jest odejście od generalnego modelu właściwości ogólnej, jednak tylko wtedy, gdy jest to przedmiotem indywidualnego uzgodnienia umownego. Skuteczność takiej umowy zależy zatem od zgodnego wyrażenia woli stron.

Tak więc w rozpatrywanym przypadku, w sytuacji konieczności rozwiązywania sporu na drodze sądowej w grę wchodzi tylko dwie właściwości, tj. ogólna i przemienne. Według właściwości ogólnej, jeżeli powodem jest konsument, to powództwo powinno zostać wniesione do sądu właściwego dla siedziby przedsiębiorcy (art. 30 K.p.c.). Jeżeli natomiast powodem jest przedsiębiorca, to sądem właściwym jest sąd, w którego okręgu konsument ma miejsce zamieszkania (art. 27 § 1 k.p.c.). W przypadku właściwości przemiennej dotyczącej roszczeń wynikających z zawartej umowy, właściwym będzie sąd miejsca wykonania tej umowy. Jak wynika z powyższego, nie w każdym przypadku sądem właściwym będzie sąd właściwy wskazany we wzorcu stosowanym przez przedsiębiorcę. Przedsiębiorca narzucając konsumentowi ograniczenie możliwości dochodzenia roszczeń powstałych na tle wykonywania umowy przyczynia się do pogorszenia jego sytuacji, co może być źródłem niewygody i niepotrzebnej straty czasu, a także zbędnych wydatków. Zapis taki utrudnia mu ponadto skuteczną realizację konstytucyjnego prawa do sądu.² Oceny działania przedsiębiorcy nie zmienia fakt, iż w określonych sytuacjach spory rozstrzygane są przez inne sądy niż sąd w Koszalinie.

Po **drugie**, postanowienie, o treści: *Biuro nie ponosi odpowiedzialności w stosunku do Uczestnika ponad kwotę rzeczywistej szkody oraz nie odpowiada za szkody moralne*, uznać należy, za tożsame z klauzulą umieszczoną w Rejestrze pod pozycją **181**.

Wyrokiem z dnia 20 października 2004r. (sygn. akt XVII AmC 91/03) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów SOKiK uznał za niedozwolone postanowienie, wpisane w Rejestrze pod poz. **181**, o treści: *Almatur nie ponosi odpowiedzialności w stosunku do Uczestników ponad kwotę rzeczywistej szkody, ogranicza ją do dwukrotności ceny imprezy turystycznej oraz nie odpowiada za szkody moralne*. W uzasadnieniu wyroku Sąd stwierdził, że postanowienie ograniczające i wyłączające odpowiedzialność za szkody moralne *jest w odniesieniu do szkód na osobie unormowanej w art. 444 i następnych kc zakazane*. Zdaniem Sądu *ze szkodą na osobie wiąże się również uszczerbek określony jako krzywda lub szkoda moralna*. *Dążenie do wyłączenia odpowiedzialności za ten rodzaj szkody jest sprzecznym z przepisami kodeksu cywilnego i zmierza do pozbawienia konsumenta przysługujących mu z mocy ustawy uprawnień*. *Jednocześnie narusza zakaz art. 11 b ust. 4 ustawy o usługach turystycznych*. *Takie postanowienie jest również niedozwolone w rozumieniu art. 385³ pkt 1 kc*.

¹ Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I. Pod redakcją K. Piaseckiego, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 1996r., str.164.

² Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 25 maja 2005r., sygn. akt XVII Ama 46/04.

Porównując zarówno postanowienie stosowane przez Danutę Stelmaszyk, jak i postanowienie niedozwolone umieszczone w Rejestrze, uznać należy, że oba postanowienia zmierzają do ograniczenia odpowiedzialności organizatora imprezy za szkody na osobie i pomimo drobnych różnic redakcyjnych faktycznie wywołują identyczne skutki prawne.

Wskazać dodatkowo należy, że w art. 11 b ustawy o usługach turystycznych ustawodawca określił warunki ograniczenia odpowiedzialności organizatora imprezy turystycznej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi. Przepis ten przewiduje, że odpowiedzialność przedsiębiorcy może zostać ograniczona do dwukrotności ceny imprezy z jednoczesnym zastrzeżeniem, że ograniczenie to nie może dotyczyć szkód na osobie (ust. 4 art. 11 b). Tymczasem skarżona bezprawnie ograniczyła zakres swojej odpowiedzialności również za szkody na osobie.

Po **trzecie**, postanowienia:

- ✓ *Biuro nie odpowiada za odmowę wpuszczenia Uczestnika do Wielkiej Brytanii, ani jakiegokolwiek innego kraju, o ile taką decyzję podejmą odpowiedni urzędnicy imigracyjni. W takim przypadku Uczestnik zapewnia sobie powrót do miejsca zamieszkania na własny koszt, a Biuro nie zwraca wartości nie zrealizowanych świadczeń,*
- ✓ *„...Niewykorzystanie któregośkolwiek ze świadczeń przez Uczestnika nie upoważnia do żądania zwrotu zapłaconej kwoty...”.*

uznać należy, za tożsame z klauzulami umieszczonymi w Rejestrze pod pozycjami **1698, 1009 i 1042**.

Wyrokiem z dnia 9 czerwca 2008r. SOKiK (sygn. akt XVII AmC 10/08) uznał za niedozwolone postanowienie o treści: *W przypadku, gdy Studentowi zostanie odmówione przez służby graniczne prawo wjazdu na teren USA, Studentowi nie przysługuje zwrot opłaty za program (1698).*

Wyrokiem z dnia 28 grudnia 2006r. SOKiK (sygn. akt XVII AmC 161/05) uznał za niedozwolone postanowienie o treści: *Organizator nie dokonuje zwrotu świadczeń, które nie zostały wykorzystane w pełni z przyczyn leżących po stronie uczestnika np. skrócenie pobytu, rezygnacja z części lub całości programu, spóźnienie na miejsce zbiórki itp. (1042).*

Wyrokiem z dnia 10 listopada 2004r. SOKiK (sygn. akt XVII AmC 81/03) uznał za niedozwolone postanowienie o treści: *W przypadku gdy uczestnik nie stawia się na miejsce zbiórki w wyznaczonym terminie i miejscu lub gdy zrezygnuje z imprezy w trakcie jej trwania, nie przysługuje mu zwrot kosztów podróży lub należności za niewykorzystane świadczenia (1009).* W uzasadnieniu tego wyroku SOKiK uznał, że *postanowienie to narusza zasadę ekwiwalentności świadczeń stron umowy, powodując nierówne rozłożenie praw i obowiązków ze szkodą dla konsumenta. Dlatego stanowi ono niedozwoloną klauzulę umowną określoną w art. 385³ pkt 12 kc, gdyż wyłącza obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonej zapłaty za świadczenie nie spełnione w całości lub części, gdy konsument rezygnuje z wykonania umowy. Zdaniem Sądu pozwanemu służy uprawnienie w przypadku rezygnacji klienta z imprezy potrącenia udokumentowanych i poświadczonych przez niego kosztów związanych z wykonaniem umowy, co wiąże się z koniecznością prowadzenia indywidualnych rozliczeń z każdym z konsumentów. W związku z tym konsumentowi należy się zwrot części jego świadczenia, która pozostała po odliczeniu w/w kosztów.*

Ponadto w wyroku z dnia 29 stycznia 2007r. (syg. Akt XVII AmC 160/05) SOKiK stwierdził, że *cena imprezy turystycznej jest wynikiem zsumowania opłat za poszczególne świadczenia zrealizowane na rzecz klienta. Zapis ten nie różnicuje przyczyn nie wykorzystania świadczenia objętego umową, rażąco narusza interesy konsumenta, gdyż prowadzi do obciąż-*

żenia konsumenta całością umówionego świadczenia w sytuacji, gdy pozwana nie realizując na jego rzecz świadczenia albo oszczędziła z powodu niewykorzystania świadczenia wpłaconą przez klienta kwotę, albo odzyskała jakąś część z kosztów jakie planowała ponieść na realizację świadczenia.

Skarżony przedsiębiorca w stosowanym wzorcu umownym również ograniczył prawo konsumenta do uzyskania całości lub części wniesionych świadczeń, w przypadku gdy dochodzi do rezygnacji z udziału w imprezie. Bez względu na to jaki był powód odstąpienia od wykonania umowy konsumentowi przysługuje zwrot odpowiedniej części opłat, uiszczonych na poczet udziału w imprezie, natomiast przedsiębiorca ma prawo do zachowania tylko takiej części świadczeń, która zapewnia mu zwrot kosztów poniesionych z tytułu zwartej umowy.

Przeprowadzone więc porównanie postanowienia wzorca umowy stosowanego przez przedsiębiorcę z wymienioną wyżej klauzulą uznaną wcześniej przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za postanowienie niedozwolone i wpisane do Rejestru, jednoznacznie wskazuje na tożsamość skutków wywoływanych przez porównywane klauzule, czego nie naruszają różnice w zakresie użytych sformułowań i wyrazów.

Po **czwarte**, postanowienie, o treści: *Biuro wyłącza odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu nieszczęśliwych wypadków, utraty zdrowia, czy bagażu w zakresie przekraczającym kwoty gwarantowane polisą PZU lub innego towarzystwa ubezpieczeniowego, z którym, Biuro zawarło umowę ubezpieczenia*, uznać należy, za tożsame z klauzulą umieszczoną w Rejestrze pod pozycją **1087**.

Wyrokiem z dnia 29 stycznia 2007r. SOKiK (sygn. akt XVII AmC 160/05) uznał za niedozwolone postanowienie o treści: *Biuro wyłącza odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu nieszczęśliwych wypadków, utraty zdrowia czy bagażu w zakresie przekraczającym kwoty gwarantowane polisą generalną Signal Iduna lub innego towarzystwa ubezpieczeniowego, z którym Biuro zawarło umowy ubezpieczenia (1087)*. Uznając postanowienie za niedozwolone SOKiK uznał, iż spełnia ono przesłanki art. 385³ pkt. 1 i 2 k.c., bowiem prowadzi ono *do wyłączenia lub istotnego ograniczenia odpowiedzialności względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, a nadto wyłączenia lub ograniczenia odpowiedzialności za szkody na osobie*. W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał również, że *ustawa o usługach turystycznych w art. 11 a precyzuje okoliczności wyłączające odpowiedzialność organizatora turystyki za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy*. Jednocześnie z art. 11 b w/w ustawy wynika uprawnienie do ograniczenia odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi do dwukrotności ceny imprezy turystycznej względem każdego klienta. Ograniczenie odpowiedzialności nie może jednak dotyczyć szkód na osobie. Zapis ten sprzeczny jest więc z treścią ustawy o usługach turystycznych, bowiem w sytuacji wypłaty przez ubezpieczyciela kwoty niższej od 2 krotności ceny imprezy, z góry ogranicza odpowiedzialności poniżej zastrzeżonej w ustawie granicy. Nadto zapis ten dotyczy również odpowiedzialności za szkody na osobie, a w takim przypadku nie jest dopuszczalne ograniczenie odpowiedzialności. Istnienie możliwości wykupienia dodatkowego ubezpieczenia przez konsumenta jest kwestią jego decyzji i organizator nie może tym uzasadniać ograniczenia własnej odpowiedzialności.

Zrozumiałym jest, że organizator ubezpiecza swoich klientów od następstw nieszczęśliwych wypadków, celem uchronienia się od ponoszenia wysokich kosztów ewentualnych odszkodowań, jednak nie oznacza to uprawnienia do wyłączenia odpowiedzialności ponad wysokość gwarantowanych przez ubezpieczyciela kwot. Nie może bowiem dobro konsu-

menta zostać uzależnione od dowolnej oceny organizatora imprezy turystycznej i wysokości opłaconej przez niego składki ubezpieczeniowej.

Porównując oba analizowane postanowienia, zarówno to umieszczonej w Rejestrze, jak i to stosowane przez JUWENTUR uznać należy je za wywołując tożsame skutki prawne dla konsumentów. Oba postanowienia bezprawnie ograniczają bowiem odpowiedzialność przedsiębiorcy/organizatora imprezy, względem swoich klientów/konsumentów, za poniesione szkody, w tym także i szkody na osobie.

Po **piąte**, postanowienie, o treści: *„Zmiany kursów walut oraz cen transakcyjnych stanowiących podstawę kalkulacji ceny imprezy mogą spowodować wzrost ceny imprezy, nie wyższy jednak niż 10%. Wzrost ceny będzie skuteczny w stosunku do Uczestnika wyłącznie po doręczeniu Uczestnikowi pisemnego zawiadomienia co najmniej 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy”*. uznać należy, za tożsame z klauzulą umieszczoną w Rejestrze pod pozycją **1085**.

Wyrokiem z dnia 29 stycznia 2007r. SOKiK (sygn. akt XVII AmC 160/05) uznał za niedozwolone postanowienie o treści: *Zmiany kursów walut oraz cen transakcyjnych stanowiących podstawę kalkulacji ceny imprez mogą spowodować wzrost ceny imprezy, nie wyższy jednak niż 10%. Wzrost ceny imprezy będzie skuteczny wobec Uczestnika wyłącznie po doręczeniu Uczestnikowi pisemnego zawiadomienia co najmniej 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy (1085)*. Sąd rozpoznając sprawę uznał, że zapis ten spełnia przesłanki niedozwolonego postanowienia umownego za art. 385³ pkt 9 i 20 k.c. Zapis ten zarówno przewiduje uprawnienie kontrahenta do określenia lub podwyższenia ceny imprezy po zawarciu umowy bez prawa przyznania konsumentowi prawa odstąpienia od umowy, jak też przyznaje kontrahentowi konsumenta uprawnienie do dokonywania wiążącej interpretacji umowy.

SOKiK stwierdził również, co następuje: *Cena imprezy turystycznej niewątpliwie jest świadczeniem głównym, jednak zapis wzorca odnoszący się do jej zmiany nie został sformułowany w sposób jednoznaczny, co daje podstawę do oceny kwestionowanego zapisu pod kątem abuzywności. Dokonując analizy kwestionowanego postanowienia Sąd podzielił stanowisko powoda, że postanowienie to nie wskazuje jednoznacznie, precyzyjnie podstawy dokonania zmiany ceny. Takie nieprecyzyjne określenie jak użyte we wzorcu „cena transakcyjna” pozwala pozwanej na dowolną interpretację umowy co do zaistnienia podstaw zmiany ceny. Tymczasem umowa o ile przewiduje możliwość zmiany ceny. Powinna jednoznacznie, wprost wskazywać okoliczności uzasadniające zmianę zgodnie z treścią art. 17 ustawy o usługach turystycznych. Ustawa o usługach turystycznych w art. 17 przewiduje możliwość podwyższenia ceny, ale wyłącznie w razie zaistnienia okoliczności wymienionych w tym artykule, nie później niż 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy. Podwyższenie ceny z powodu innych okoliczności jest niedopuszczalne.*

Pozwana tym samym próbuje przerzucić ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej na konsumenta, przyznając sobie uprawnienie do niezgodnego z przepisami podwyższenia ceny imprezy, bez przyznania konsumentowi prawa do odstąpienia od umowy z tej przyczyny.

Zmiana ceny transakcyjnej może bowiem oznaczać zmianę ceny wynikającej z umów zawartych z kontrahentami pozwanej, co stanowi ryzyko prowadzonej przez nią działalności gospodarczej i nie może obciążać konsumentów.

Postanowienie stosowane przez JUWENTUR jest, w swojej treści, zredagowane niemal identycznie z ww. klauzulą nr 1085. Bardzo niewielkie różnice w zapisach powodują, że brak jest podstaw do uznania, aby były to postanowienia inne, odmiennie regulujące kwestię zmiany ceny przez organizatorów turystyki. Z tych też powodów oba postanowienia należy uznać za identyczne, tożsame tak co do treści, jak i skutków.

Reasumując uznać należy, iż kwestionowane postanowienia, zawarte we wzorcu „**Ogólne Warunki Uczestnictwa**” mieszczą się w hipotezach wymienionych klauzul wpisanych do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów ma miejsce wtedy, gdy działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów jako zbiorowości, to jest, sytuacji gdy skierowane jest nie tylko do wyodrębnionej indywidualnie grupy konsumentów, lecz szerszego nieograniczonego liczbowo kręgu osób, do których dotarła i dotrzeć może oferta przedsiębiorcy. W rozpatrywanej sprawie wyżej wymienione warunki zostały spełnione. Oferta usług turystycznych adresowana jest bowiem przez JUWENTUR nie do ściśle zindywidualizowanego konkretnego konsumenta lecz do z góry nieokreślonej, niemożliwej do zidentyfikowania liczby kontrahentów – konsumentów, których sytuacja jest identyczna ~~Skupem~~ kwestionowane zapisy wzorca umowy są tożsame z klauzulami wpisanymi do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, to posługiwanie się nimi w obrocie konsumenckim zgodnie z treścią art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uznać należy za działanie bezprawne, stanowiące praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazać zaniechanie jej stosowania.

Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie (...) Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24.

Przedsiębiorca wprawdzie poinformował, iż z dniem 15 lipca 2011r. planuje usunąć jedno z zakwestionowanych postanowień, jednak nie zadeklarował żadnych innych zmian w stosowanym wzorcu umownym, jak też nie zadeklarował, ani też nie podjął żadnych działań mających na celu zapobieżenie naruszeniom interesów konsumentów, stąd orzeczono, jak w **punkcie I** sentencji.

Kara pieniężna

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie (...) Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę stosującego praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu, osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Kara taka może być nałożona bez względu na to, czy przedsiębiorca dopuścił się naruszenia celowo, czy też nieumyślnie. Stosownie do art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, w tym kar określonych w art. 106 tej ustawy, *„należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy”*.

możliwość nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej w wysokości nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

Przychód osiągnięty przez przedsiębiorcę w 2010r., wyniósł zł, w związku z czym maksymalna kara, jaka mogłaby w niniejszym przypadku zostać wymierzona, to zł.

W punkcie I niniejszej decyzji stwierdzono stosowanie przez przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, które polegają na posługiwaniu się w obrocie konsumenckim klauzulami wpisanymi do rejestru niedozwolonych postanowień umownych. Ustalając wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu w pierwszej kolejności oceny wagi stwierdzonego w niniejszej decyzji naruszenia, która określa wysokość kwoty bazowej kary, będącej odsetkiem uzyskanego przez ww. przedsiębiorców w 2010 roku przychodu. Oceniając wagę praktyki stosowanej przez JUWENTUR Prezes UOKiK wziął pod uwagę okoliczność, że opisana praktyka związana jest ze stosowaniem przez przedsiębiorcę wzorca umowy zawierającego regulacje proponowane konsumentom, co wskazuje na powtarzalność zachowania przedsiębiorcy.

Przy ustalaniu wysokości kary Prezes Urzędu wziął również pod uwagę okoliczność, że przedsiębiorca dopuścił się naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów po raz pierwszy.

Ponadto, jak wskazano wcześniej, sankcja w postaci nałożenia kary może być na przedsiębiorcę nałożona niezależnie od tego, czy dopuścił się on naruszenia celowo, czy też nieumyślnie. W zgromadzonym materiale dowodowym nie ma jednak jednoznacznych dowodów wyraźnej intencji naruszenia interesów konsumentów, stąd uznać należy, że działania JUWENTUR miały charakter nieumyślny.

Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności Prezes Urzędu ustalił kwotę bazową na poziomie% przychodów przedsiębiorcy.

W przedmiotowej sprawie Prezes Urzędu nie stwierdził istnienia przesłanek łagodzących pozwalających na obniżenie wyjściowego poziomu kwoty bazowej, jak i obciążających, skutkujących podwyższeniem kwoty bazowej kary. Stąd za to naruszenie wysokość kary ustalono w kwocie 3.211 zł (słownie: trzy tysiące dwieście jedenaście złotych), co stanowi ok.% maksymalnego wymiaru kary.

Zdaniem Prezesa Urzędu kara nakładana na przedsiębiorcę, który dopuścił się stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów winna służyć podkreśleniu naganności ocenianego zachowania. Przedsiębiorca, jako profesjonalista, powinien wiedzieć, że określając warunki umowne nie może stosować praktyk godzących w interesy słabszych uczestników rynku, jakimi są konsumenci.

Podejmując decyzję o nałożeniu kar na JUWENTUR i określając ich wysokości Prezes Urzędu wziął pod uwagę wszystkie ww. okoliczności, jak i możliwości finansowe przedsiębiorcy. Uznał również, że orzeczone kary powinny stanowić dolegliwość dla przedsiębiorcy, tak aby ich nałożenie skutkowało w przyszłości zapobieżeniem zaistnienia podobnych sytuacji. W ocenie Prezesa Urzędu kary wymierzone w tej wysokości są adekwatne do stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Prezes Urzędu, kierując się potrzebą zdecydowanego przeciwdziałania stosowaniu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów uznał, że orzeczone kary powinny stanowić dolegliwość dla uczestnika niniejszego postępowania. Uznał również, że w tym przypadku kara powinna spełnić przede wszystkim funkcję prewencyjną i wychowawczą, tak aby zapobiec w przyszłości naruszeniom przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Wobec powyższego orzeczono jak w **punkcie II** sentencji.

Koszty postępowania.

Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 tej ustawy, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Niniejsze postępowanie w sprawie stosowania przez przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie I sentencji decyzji. Prezes Urzędu uznał, że przedsiębiorca dopuścił się stosowania praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa Urzędu ze stroną. W związku z powyższym postanowiono przedsiębiorcę obciążyć kosztami postępowania w wysokości 7,50 zł (słownie: siedem złotych 50/100).

Mając na uwadze powyższe, orzeka się jak w **pkt III** sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji [...] karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie:

NBP O/O WARSZAWA 51101010100078782231000000.

Na podstawie art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) w zw. z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyznaczył stronie termin 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na uiszczenie kosztów niniejszego postępowania w wysokości 7,50 zł. Powyższą kwotę należy wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie:

NBP O/O WARSZAWA 511010101000787822 31000000.

Stosownie do treści art. 81 ust 1 ustawy o ochronie [...], w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c., od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie III niniejszej decyzji, stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z 479³² § 1 i § 2 Kpc, należy wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Roman Jarząbek
Dyrektor Delegatury UOKiK w Gdańsku

